

तस्मात्तयज्ञात् सुनिष्ठितायज्ञमात्रनिष्ठाननुकामपराः पूर्वविनापिफलाभिसंधिसर्वान्कामान्तातरीयकतयालेभिरे यथोक्तमापस्तम्बेन तद्यथात्रेफलार्थनिमित्तेच्छयागंधइत्यनूत्ययेतेएवंधर्मचर्यमाणमर्थोअनूत्ययंतइतिएतेदेवाह अकृष्टेति यथाचकर्षणाभावाभ्यगवांभुवोभूमिशयानांवाहिंसाभवति अभवन्फलपुष्पवत्यइतिशेषः आशीर्भिर्जगतःशुभानुध्यानेन ॥ १२ ॥ नतेइति यज्ञानांस्वाभाविकत्वादात्मनश्चाऽनाधेयातिशयत्वान्नकर्मणःफलंकर्तरिपश्यति शंकमानांयज्ञेफलमस्तिनवेतिंसंदिहानाः ॥ १३ ॥ असाधवः धूर्ताः दांभिकाः सस्मेत्यादिसार्धः अप्रमाणेनकुतर्केणप्रमाणंवेदंअशुभंकुर्यात्सःपापकृतां लोकाग्नच्छेत्स्मेत्यन्वयः सचसदैवाकृतप्रज्ञोभवतिनकदाचिदपिमुच्यतइत्यर्थः ॥ १४ ॥ एवंश्लोकत्रयेणफलाभिसंधिशून्यकर्मप्रशस्यदांभिककुतार्किकौचनिदितौइदानींविद्वदभिसंधिमाह कर्तव्यमिति कर्मत्युत्तरश्लोकादपकृष्यते कर्मकर्तव्यंनित्यमित्येवकर्तव्यं कुतो नित्यंयतःवैइतिनिश्चितंब्राह्मणोवेदनिष्ठःभयंवेत्ति कर्माकरणेइतिशेषः ब्राह्मणशब्दार्थमाह ब्रह्मेति लोकेऽक्कल्विगधविर्मत्राभ्यादिरूपेणब्रह्मैववर्ततेइतियोवेत्तिकर्तव्यतांकर्तुमर्हतांआत्मनिचयोवर्णाध्यासपूर्वकंकर्तृत्वंचपुनर्नैववेत्तिसब्राह्मणइत्यर्थः कर्तृत्वाभिमानंफलाभिलाषंचत्यक्ताकर्मगेषुब्रह्मदष्टिकुर्वाणाअशनपानादाविवस्वरसेनैवक

तस्मात्सुनिष्ठिताःपूर्वैस्सर्वान्कामांश्चलेभिरे ॥ अकृष्टपय्यापृथिवीआशीर्भिर्वीरुधोभवन् ॥ १२ ॥ नतेयज्ञेष्वात्मसुवाफलंपश्यंतिकिंचन ॥ शंकमानाःफलंयज्ञेयेयजेरन्कथंचन ॥ १३ ॥ जायंतेसाधवोयूतलुब्ध्यावित्तप्रयोजनाः ॥ सम्मपापकृतांलोकान्गच्छेदशुभकर्मणा ॥ १४ ॥ प्रमाणमप्रमाणेनयःकुर्यादशुभंनरः ॥ पापात्मासोऽकृतप्रज्ञःसदैवहृद्विजोत्तम ॥ १५ ॥ कर्तव्यमितिकर्तव्यंवेत्तिवैब्राह्मणोभयं ॥ ब्रह्मैववर्ततेलोकैर्नैवकर्तव्यतांपुनः ॥ १६ ॥ विगुणंचपुनःकर्मज्यायइत्यनुशुश्रुम ॥ सर्वभूतोपघातश्चफलभावेचसंयमः ॥ १७ ॥ असत्ययज्ञादमयज्ञाअर्थलुब्धयार्थतृप्तयः ॥ उत्पन्नत्यागिनःसर्वजनाआसन्नमत्सराः ॥ १८ ॥ क्षेत्रक्षेत्रज्ञतत्त्वज्ञाःस्वयज्ञपरिनिष्ठिताः ॥ ब्राह्मंवेदमधीयंतस्तोषयंत्यपरानपि ॥ १९ ॥

मांणिकुर्वतीत्यर्थः ॥ १६ ॥ यदुक्तमतःस्तेन्यप्रभवतीतिविगुणात्कर्मणोदोषोस्तीतितत्राह विगुणमिति एवंविदोब्राह्मणस्यविगुणमपिकर्मज्यायः तथाचानुशुश्रुमवेदे यदुच्चैवास्मिन्शब्दं कुर्वीतियदिचनार्चिषमेवाभिसंभवतीति अल्पेष्ट्यभावेपिविदुषोचिरादिगतिरस्सेवकिमुतत्रांगवैगुण्येइतिश्रुत्यर्थः किंचैवविदःकर्मणिर्सर्वभूतैःश्वसकरादिभिरमेध्यपशुभिरुपघातोपिज्यायान् आत्मानुसंधानहेतुत्वात् नतुमूढस्यसां गमपिकर्मज्यायइतिभावः तथाफलभावेउपघातफलस्यइदंमेकमनिनोपघातेनष्टमितिबुद्धिस्तत्सत्त्वेसंयमःप्रायश्चित्तमुक्तंनान्यथा चकारोहेत्वर्थः तथाचास्त्रातमैतरेयके तदाहुयस्यगार्हपत्याहवनीया बंतेरणोवारथोवाश्वावाप्रतिपद्येतकातत्रप्रायश्चित्तिरितिनेननमनसिकुर्यादित्याहुर्लालन्यस्यस्यद्विताभवंतीतितच्चेन्नसिक्नुवीतमार्हपत्यादिविच्छिन्नामुदकधारांहेतंतुतत्त्वन्रजसोभानुमन्विहीत्याहवनीयास्ता तत्रप्रायश्चित्तिरिति अनःशकटं एतत्एतत् अस्ययजमानस्य आत्मनिस्वरूपे हियस्मात् तातानिअनआदीनि सुपांसुलुगितिसुपोढादेशः ॥ १७ ॥ एवंविदुषःकर्मयज्ञंप्रशस्ययज्ञांतरमय्याहशिष्टाचारप्रदर्शनमुखेन सस्येति अर्थलुब्धाःपरमपुरुषार्थलोभवंतःअर्थेषुधनेषुविषयेषुनृमिषेर्षाते वैराम्यदृष्टमाइत्यर्थः परमपुरुषार्थैवैवदृष्टमाइतिवा उत्पन्नत्यागिनःश्वस्ननसंपहृषकुर्वतः अमत्सराइतिच्छेदः ॥ १८ ॥ स्वयज्ञोयोगः ब्राह्मंवेदंप्रणवं ॥ १९ ॥